

Metodologia
privind organizarea procesului de învățământ în cadrul Programului
„A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior

Capitolul 1
Dispoziții generale

Art. 1. Programul „A doua șansă” are drept scop sprijinirea persoanelor cu vârsta de peste 14 ani care nu au finalizat învățământul gimnazial, astfel încât acestea să își poată completa și finaliza educația de bază din cadrul învățământului obligatoriu, precum și pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale într-un anumit domeniu.

Art. 2. (1) Școlarizarea în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, se desfășoară pe durata standard de 4 ani, prin cursuri organizate săptămânal, îmbinând pregătirea în domeniul educației de bază cu pregătirea pentru obținerea calificării profesionale.

(2) Programul are o durată flexibilă. Durata standard de școlarizare se poate micșora pentru fiecare elev în parte, în funcție de competențele demonstrate atât în domeniul educației de bază, cât și în cel al pregătirii profesionale. În condițiile în care elevul nu reușește să achiziționeze și să demonstreze toate competențele necesare, în domeniul educației de bază și/sau în domeniul pregătirii profesionale, el poate beneficia de sprijin suplimentar, pe durata standard a programului sau prin prelungirea acestuia. Situațiile în care se recomandă micșorarea duratei standard de școlarizare sau acordarea sprijinului suplimentar sunt descrise în anexa b), care face parte integrantă din prezenta metodologie.

(3) Pregătirea pentru obținerea calificării profesionale se poate realiza, în situația în care unitatea de învățământ care inițiază Programul „A doua șansă” pentru învățământ secundar inferior, nu dispune de resursele necesare, în grupuri școlare/unități de învățământ profesional și tehnic dotate corespunzător și/sau la operatori economici, pe baza unor contracte de parteneriat.

Art. 3. (1) Pregătirea pentru educația de bază și pregătirea profesională pentru elevii înscriși în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, se organizează avându-se în vedere următoarele principii:

a) asigurarea unui program de pregătire individualizat atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, în funcție de aspirațiile și interesele elevilor;

b) recunoașterea competențelor dobândite anterior – pe căi formale, nonformale și informale – în raport cu cerințele formulate prin standardele de performanță, pentru educația de bază și standardele de pregătire profesională, aprobate pentru calificările profesionale școlarizate în învățământul secundar inferior, pentru pregătirea profesională. Procedura de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior este prezentată în anexa a), care face parte integrantă din prezenta metodologie;

c) certificarea competențelor profesionale dobândite, în baza reglementărilor stabilite la nivel național, prin metodologie specifică, de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

(2) Programul de pregătire se aplică pentru educația de bază, începând cu anul I, și, pentru pregătirea profesională corespunzătoare domeniilor de pregătire de bază, respectiv domeniilor de pregătire generale, începând cu anul II din program.

(3) La sfârșitul anului III, elevul poate opta pentru parcurgerea stagiului de pregătire practică de 720 de ore, după absolvirea anului IV din cadrul programului „A doua șansă” pentru obținerea unei calificări profesionale de nivel 2.

(4) Oferta de pregătire profesională cuprinde calificările profesionale prevăzute în nomenclatoarele calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, aprobate prin hotărâre a Guvernului și aplicate în învățământul secundar inferior.

(5) Stagiul de pregătire practică poate fi organizat într-una din unitățile de învățământ profesional și tehnic care are cuprinse în planul de școlarizare stagii de pregătire practică, în cadrul formațiunilor de studiu constituite din absolvenți ai ciclului inferior al liceului – filiera tehnologică – sau în cadrul formațiunilor de studiu constituite numai din absolvenți ai programului „A doua șansă” pentru învățământ secundar inferior.

Art. 4. (1) Clasele din Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, se pot constitui cu un număr minim de 8 elevi și un număr maxim de 15 elevi. Situațiile excepționale care nu se încadrează acestor prevederi se aprobă de către Inspectoratul Școlar Județean. Pe parcursul duratei standard a programului, este permisă funcționarea claselor sub sau peste efectivul prevăzut la constituirea lor, în scopul asigurării programului de pregătire individualizat al elevilor.

(2) Limba de predare în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, este limba română. În funcție de necesitățile locale, programul se poate desfășura și în limbile minorităților naționale, în condițiile în care există un minimum de 8 solicitări în acest sens, consemnate în cererile de înscriere ale candidaților și dacă unitatea de învățământ

poate asigura resursele umane necesare și traducerea, prin eforturi proprii, în limba minorității naționale respective, a materialelor elaborate în cadrul programului.

(3) Nivelul de studiu al elevilor cuprinși în fiecare clasă poate fi diferit, forma de organizare fiind în regim simultan.

Capitolul 2

Înscrierea în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior

Art. 5. În Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, se pot înscrie persoane cu vârsta de peste 14 ani care au absolvit învățământul primar. Se pot înscrie și persoane care au parcurs o parte din clasele corespunzătoare învățământului gimnazial (V, VI, VII), au abandonat pe parcurs și au depășit vârsta maximă legală pentru reînscrierea în învățământul gimnazial, cursuri de zi.

Art. 6. (1) Înscrierea se face la unitățile de învățământ care inițiază programul, pe baza dosarului de înscriere, fără examen.

(2) Unitățile de învățământ colectează cererile celor care solicită înscrierea în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, și le centralizează, dacă este cazul, pe domenii de pregătire de bază, în funcție de opțiunea candidaților. Unitatea de învățământ solicită inspectoratului școlar județean aprobarea de înființare a clasei/claselor.

(3) Persoanele care au finalizat clasa a VII-a din învățământul gimnazial pot fi înscrise în anul II în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, ca urmare a alocării creditelor, în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale, prevăzută la pct. 3 din anexa a).

(4) Candidatul poate consemna în cererea de înscriere opțiunea pentru studierea programului în limba maternă.

Art. 7. (1) Dosarul de înscriere al persoanei care solicită înscrierea în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, conține:

a) cererea de înscriere, în care se completează și opțiunile pentru calificările profesionale aprobate conform legislației în vigoare, și opțiunea pentru studierea programului în limba maternă, dacă este cazul;

b) copia buletinului/cărții de identitate, certificată ca fiind conformă cu originalul;

c) copia certificatului de naștere, autenticată ca fiind conformă cu originalul;

d) copia certificatului de căsătorie, autenticată ca fiind conformă cu originalul – dacă este cazul;

e) acte doveditoare privind absolvirea învățământului primar și/sau a claselor de gimnaziu parcurse (foaie matricolă pentru clasele V, VI sau VII);

(2) Depunerea dosarelor de înscriere în anul I al Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, se poate face de două ori pe parcursul unui an din program, în septembrie sau în ianuarie.

Art. 8. (1) La nivelul unității de învățământ se va constitui o comisie de înscriere în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, alcătuită din:

a) președinte – directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ;

b) secretar – secretarul șef al unității de învățământ;

c) membri – 1-2 consilieri educativi (diriginți) ai claselor din Programul „A doua șansă”, coordonatorul Programului „A doua șansă” de la nivelul unității de învățământ, 1-2 cadre didactice de specialitate – discipline tehnologice – și, în funcție de resursele umane existente, un mediator școlar și un informatician.

(2) Atribuțiile comisiei de înscriere în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, sunt:

a) anunță începerea programului, condițiile de înscriere și condițiile de organizare a acestuia;

b) oferă sprijin și consultanță persoanelor care solicită înscrierea în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, în ceea ce privește traseul de pregătire și ruta de pregătire profesională, în cadrul unui interviu;

c) comunică solicitanților pentru Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, calificările profesionale pentru care pot opta;

d) verifică conformitatea cu legea a dosarelor de înscriere ale participanților;

e) analizează cazurile deosebite (de exemplu, persoane cu cerințe educaționale speciale) și propune soluții pentru integrarea persoanelor în program;

f) centralizează cererile de înscriere și alcătuiește grupele pe ani de studiu;

g) colaborează cu comisia de evaluare pentru planificarea și organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior;

h) propune alternative de organizare flexibilă a programului, în conformitate cu cerințele educației adulților și cu nevoile personale ale participanților la program;

i) asigură planificarea orelor corespunzătoare modulelor de inițiere și de îndrumare pentru elevi (M0), la începutul fiecărui an de studiu;

j) organizează, după înscrierea în program, interviuri individuale în care analizează nevoile și interesele elevilor, oferind sprijin și consultanță privind posibilitățile de stabilire a programului de pregătire individualizat.

Capitolul 3

Derularea procesului de învățământ în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior

Art.9. (1) Programul „A doua șansă”, pentru învățământul secundar inferior, este structurat în 4 ani de studiu, echivalenți claselor V – VIII și IX-X din cadrul învățământului secundar inferior, liceu – filiera tehnologică.

(2) În anul I, se studiază discipline ale educației de bază, repartizate în module, iar, în anii II – IV, acestora li se adaugă modulele de pregătire profesională, conform planului-cadru specific programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior.

Art.10. (1) Fiecare an de studiu se desfășoară pe durata stabilită de unitatea de învățământ, cu condiția respectării numărului de ore din planul-cadru, a notei privind planul-cadru de învățământ pentru programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior și a următoarei structuri:

- a) o săptămână dedicată, la începutul fiecărui an de studiu, modulelor de inițiere și de îndrumare pentru elevi (M0);
- b) maximum 6 săptămâni/an de studiu alocate sesiunilor de evaluare a competențelor dobândite anterior sau/și pe parcursul programului;
- c) săptămânile de cursuri alocate desfășurării modulelor, inclusiv perioadelor de instruire practică comasată.

(2) Programul poate începe cu serii noi de elevi, de două ori pe an, fie în luna octombrie, fie în luna februarie.

Art.11. În alcătuirea schemei orare, se recomandă să nu se depășească numărul de 4-5 ore pe zi pentru modulele educației de bază, respectiv de 5-6 ore pe zi pentru modulele de pregătire profesională. Orele pot fi planificate în timpul săptămânii, după-amiaza sau seara, sâmbăta ori în timpul vacanțelor școlare.

Art.12. (1) Pregătirea pentru educația de bază se realizează prin aplicarea unui curriculum specific, modular, care acoperă oferta disciplinelor din curriculumul național, adaptată specificului educației adulților.

(2) Caracteristicile curriculumului din Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, elaborat pentru educația de bază, sunt: orientarea spre nevoile elevilor, caracterul practic-aplicativ, esențializarea conținuturilor, luarea în considerare a

Anexa 3 la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5248/31.08.2011

particularităților de vârstă și psihologice ale elevilor, activarea și valorizarea competențelor dobândite anterior de către aceștia, reducerea timpului de studiu.

(3) Pregătirea profesională în domeniile de pregătire de bază, respectiv în domeniile de pregătire generală, se realizează prin aplicarea curriculumului pentru cultura de specialitate, pregătirea practică și stagiile de pregătire practică/instruire, din aria curriculară „Tehnologii”, ciclul inferior al învățământului liceal, filiera tehnologică, clasele a IX-a și a X-a, aprobat prin Ordinul M.E.C.T.S. nr. 3331/25.02.2010, Ordinul M.E.C.T.S. nr.3330/25.02.2010, Ordinul M.E.C.I. nr. 4857/31.08.2009 și Ordinul M.E.C.T.S. nr. 4463/12.07.2010, adaptat de către fiecare unitate de învățământ, cu condiția respectării numărului de ore alocate culturii de specialitate în planul-cadru de învățământ pentru Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior.

(4) Stagiile de pregătire practică pentru dobândirea calificării profesionale de nivel 2 se organizează conform prevederilor metodologiei, aprobată prin Ordinul M.E.C.T.S. nr. 5730/26.11.2010 și cu aplicarea programelor școlare pentru stagiile de pregătire practică în vederea dobândirii unei calificări profesionale de nivel 2, aprobată prin Ordinul M.E.C.T.S. nr. 3646/04.02.2011.

(5) Disciplinele studiate sunt repartizate, în cadrul ariilor curriculare, în module, fiecărui modul fiindu-i alocat un număr de credite. Întregului program îi sunt alocate 100 de credite, conform planului-cadru pentru Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior. La acest număr de credite, se adaugă creditele corespunzătoare parcurgerii celor 720 de ore din stagiile de practică, respectiv creditele alocate studiului Limbii și literaturii materne, în cazul în care programul se desfășoară în una din limbile minorităților naționale.

Art.13. (1) Frecventarea modulelor este obligatorie. Absențele se înregistrează în catalog.

(2) Motivarea absențelor se face în baza unei scutiri medicale obținute în condiții legale, a unei învoiri scrise din partea consilierului educativ (dirigintelui) sau în baza unei adeverințe de la locul de muncă, pentru cei care lucrează.

(3) Un elev poate fi scutit de la frecventarea modulelor în următoarele situații:

a) elevul promovează modulul educației de bază și/sau al pregătirii profesionale anticipat, în sesiunea de evaluare inițială, programată înaintea începerii modulului;

b) elevul demonstrează, pe parcursul unui modul din trunchiul comun, care are alocate și ore de sprijin suplimentar, o prezență activă, implicată și competențele necesare promovării modulului. Cadrele didactice care predau modulele ce au alocate și ore de sprijin suplimentar apreciază situația și îi recomandă elevului modul de frecventare a orelor de sprijin suplimentar;

Anexa 3 la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5248/31.08.2011

- c) în cazul în care elevul prezintă unității de învățământ un certificat de competențe lingvistice sau/și de competențe digitale eliberate de un centru autorizat, caz în care el poate fi scutit de frecventarea modulelor limbii moderne pentru care și-a certificate competențele, respectiv a orelor de Tehnologia informației și comunicării (M1);
- d) în urma evaluării inițiale de modul, aparținând pregătirii profesionale, elevul demonstrează o parte dintre competențele profesionale. În această situație, elevul poate să nu frecventeze orele respective din cadrul modulului de cultură de specialitate sau poate să opteze pentru un program de pregătire individualizat, cu un plan de învățământ individualizat, care îi asigură reducerea duratei programului;
- e) dacă elevul dovedește că lucrează în domeniul corespunzător pregătirii profesionale de bază și generale pentru care se pregătește în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, orele de instruire practică comasată, precum și orele de instruire practică, din stagiile de practică, pot fi echivalate în baza unei adeverințe de la agentul economic unde acesta este angajat. În adeverință, sunt precizate și sarcinile de la locul lui de muncă;
- f) în cazul în care elevul prezintă unității de învățământ un certificat de calificare profesională, obținut într-un sistem de formare continuă și eliberat de un centru autorizat, poate beneficia de un program de pregătire individualizat.

Capitolul 4

Evaluarea în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior

Art.14. Evaluarea în Programul „A doua șansă”, pentru învățământul secundar inferior, se face în scopul recunoașterii competențelor dobândite anterior pe căi formale, informale, nonformale și/sau a competențelor dobândite pe parcursul programului, pe baza creditelor alocate atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională.

Art.15. Evaluarea în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, are următoarele componente:

- a) evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale, care constă în: recunoașterea și echivalarea documentelor școlare, în cazul educației de bază, clasele a V-a, a VI-a și a VII-a; recunoașterea unor competențe digitale și/sau lingvistice; recunoașterea

Anexa 3 la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5248/31.08.2011

certificatului de calificare profesională, în cazul pregătirii profesionale; echivalarea adeverinței de experiență în muncă;

b) evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi informale și nonformale, care constă în: evaluarea și recunoașterea competențelor corespunzătoare unui modul sau mai multor module pentru educația de bază; evaluarea și recunoașterea competențelor profesionale pentru una sau mai multe unități de competență din standardul de pregătire profesională;

c) evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite pe parcursul programului.

Art.16. Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior și pe parcursul programului se realizează conform procedurii menționate în *anexa a*).

Art.17. (1) Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior, pe căi informale și nonformale, pentru educația de bază, îi revine comisiei de evaluare de la nivelul unității de învățământ organizatoare. Componența comisiei și atribuțiile acesteia sunt precizate în *anexa a*).

(2) Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior, pentru pregătirea profesională, îi revine comisiei de evaluare de la nivelul fiecărei unități de învățământ, precizată la alin. (1) sau, după caz, unui centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale sau unui evaluator de competențe profesionale, autorizat, respectiv certificat de către Autoritatea Națională pentru Calificări (A.N.C.), conform precizărilor din *anexa a*).

(3) Evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului este realizată de către cadrul didactic care a predat modulul respectiv.

Art.18. (1) Formele de evaluare utilizate în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, sunt:

a) evaluare inițială – se desfășoară înainte de debutul unui modul/modulelor corespunzătoare unui an de studiu. Se realizează, în cadrul sesiunilor de evaluare, de către comisia de evaluare. Se adresează acelor elevi care consideră că dețin competențele necesare promovării unui modul, fără a-l parcurge, și solicită anticipat evaluare; constă în evaluarea unui portofoliu tematic și într-o probă de evaluare de modul.

b) evaluare curentă, formativă – se desfășoară pe parcursul unui modul/modulelor corespunzătoare unui an de studiu, de către cadrul didactic care predă modulul. Se adresează tuturor elevilor care parcurg și frecventează modulele.

c) evaluare finală de modul, pentru educația de bază – se desfășoară după încheierea procesului de predare-învățare al unui modul. Se realizează de către cadrul didactic care predă modulul sau, în situații speciale, în cadrul sesiunilor de evaluare, de către comisia de evaluare. Se adresează tuturor elevilor înscriși în program; constă în evaluarea unui portofoliu tematic și într-o probă de evaluare de modul.

(2) În cadrul sesiunilor de evaluare programate în cursul unui an școlar, elevii pot susține evaluări la modulele nepromovate, indiferent de numărul acestora.

Art.19. (1) Evaluarea are drept scop definirea nivelului de dezvoltare a competențelor individuale intenționate și susținerea procesului de învățare conștientă.

(2) Pe baza evaluării cu rol de diagnoză, realizată de cadrul didactic după debutul modulului, se stabilește programul de pregătire individualizat.

(3) În ceea ce privește pregătirea profesională, pe baza rezultatelor evaluării, elevul, împreună cu unitatea de învățământ și cu partenerii sociali ai acesteia, identifică ocupațiile prioritare care urmează a fi practicate de către absolvent; identificarea se face astfel încât absolventul să poată practica cel puțin una dintre ocupațiile pentru care pregătirea în calificarea profesională respectivă asigură dobândirea competențelor profesionale corespunzătoare.

(4) Pentru educația de bază, probele de evaluare se construiesc pe baza standardelor de performanță pentru modulele specifice fiecărei discipline, standarde specificate în curriculumul prevăzut în cadrul programului.

(5) Pentru pregătirea profesională, probele de evaluare se construiesc pe baza standardelor de pregătire profesională menționate la art. 3 alin. (1) lit. b).

(6) Unitatea de învățământ păstrează, pentru fiecare elev, respectând condițiile legale, documentele referitoare la evaluare.

Capitolul 5

Încheierea situației școlare a elevilor în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior

Art.20. (1) Modalitatea de calcul a mediei unui modul și procedura de alocare a creditelor sunt prezentate în *anexa a*).

(2) Un modul se consideră promovat, dacă elevul obține minimum media 5(cinci).

(3) Dacă în urma evaluării inițiale, anticipate, elevul demonstrează că deține competențele aferente modulului respectiv, el nu mai este obligat să frecventeze modulul. Media modulului, în acest caz, este media obținută în urma evaluării anticipate.

- (4) În urma promovării unui modul, se eliberează, la cerere, o adeverință de modul.
- (5) Elevii care au acumulat cel puțin 75% credite din numărul total de credite alocate unui an de studiu pot fi înscriși în anul de studiu următor. Ei se vor putea prezenta la oricare dintre sesiunile de evaluare ulterioare, programate de școală, pe durata standard a programului, urmând să fie evaluați doar pentru modulele nepromovate.
- (6) În situația în care, pe durata desfășurării programului în școală, un elev nu a reușit să promoveze integral programul și să obțină numărul de credite necesar finalizării acestuia, acesta se poate înscrie pentru evaluarea modulelor nepromovate la altă unitate școlară unde se desfășoară programul Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior.

Capitolul 6

Absolvirea Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior

Art.21. (1) Se consideră că un elev a absolvit Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, dacă a promovat toate modulele din program atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională și a acumulat numărul de credite alocate, în planul-cadru de învățământ, pentru întregul program.

(2) Absolvenții Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, beneficiază de toate drepturile absolventului de învățământ obligatoriu.

Art.22. (1) Absolvenții Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, dobândesc certificat de absolvire a ciclului inferior al liceului, portofoliu personal pentru educație permanentă și, la cerere, foaia matricolă.

(2) Absolvenții Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, care urmează stagiul de pregătire practică de 720 de ore și care susțin și promovează examenul de certificare a competențelor profesionale, dobândesc și certificat de calificare profesională de nivel 2.

(3) Absolvenții Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, menționați la alin. (1) și la alin. (2), au dreptul la continuarea studiilor în învățământul secundar superior, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Absolvenții Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, care nu parcurg stagiile de pregătire practică sau nu promovează examenul pentru certificarea competențelor profesionale beneficiază de o recunoaștere parțială a pregătirii profesionale, prin recunoașterea adeverințelor de modul și prin nominalizarea competențelor profesionale

Anexa 3 la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5248/31.08.2011

dobândite în portofoliul personal pentru educație permanentă, care să îi permită continuarea studiilor în sistemul de formare continuă a adulților.

Capitolul 7

Dispoziții finale

Art.23. (1) În fiecare unitate de învățământ în care funcționează Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, indiferent de numărul de clase înființate sau de nivelul acestora, consiliul de administrație al unității de învățământ numește un coordonator al programului. Dacă în unitatea respectivă funcționează și clase din Programul „A doua șansă” pentru învățământul primar, se numește un singur coordonator al Programului „A doua șansă”.

(2) Atribuțiile coordonatorului Programului „A doua șansă” de la nivelul fiecărei unități de învățământ sunt:

- a) monitorizarea internă a programului;
- b) informarea comunității în legătură cu beneficiile programului (realizată împreună cu mediatorul școlar);
- c) coordonarea activității comisiei de înscriere și a comisiei de evaluare de la nivelul unității de învățământ;
- d) participarea la activități de formare care au ca subiect programele de tip „A doua șansă”.

(3) Activitatea coordonatorului Programului „A doua șansă”, de la nivelul unității de învățământ, va fi coordonată și monitorizată, la nivelul inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, de către coordonatorul Programului „A doua șansă” de la nivel județean. Acesta din urmă va colabora cu persoanele abilitate, participante la cursuri de formare specifică, de la nivel județean, precum: inspectorul pentru învățământul în limba minorităților naționale, inspectorul pentru învățământ profesional și tehnic, inspectorul pentru învățământ special, alți inspectori, metodiști, formatori, directori ai casei corpului didactic.

Art.24. Cadrele didactice încadrate la clasele din Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, se recomandă să fie:

- a) cadre didactice calificate;
- b) cel puțin cu grad didactic definitiv;
- c) participante la programele de formare continuă organizate în cadrul Programului „A doua șansă” sau la alte programe de formare continuă.

Art.25. (1) De regulă, orele rezultate din aplicarea curriculumului nu se includ în norma didactică de bază a personalului didactic (titular sau suplinitor). Plata acestor ore se realizează în regim de plata cu ora. Încadrarea orelor în norma didactică se poate face, în cazuri excepționale, în scopul completării normei didactice și cu acordul cadrului didactic respectiv.

(2) Activitatea desfășurată de cadrele didactice care fac parte din comisiile de înscriere și din comisiile de evaluare este retribuită în regim de plata cu ora.

(3) Clasele cuprinse în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, beneficiază de coordonarea unui profesor consilier educativ (diriginte), salarizat conform prevederilor legale în vigoare.

Art.26. La cererea elevului, se poate realiza transferul acestuia de la o unitate de învățământ la altă unitate de învățământ în care se derulează Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, cu acordul celor două unități de învățământ. Transferul se poate realiza în orice moment al anului școlar, cu condiția ca unitatea de învățământ la care elevul se transferă să poată oferi pregătirea corespunzătoare atât în ceea ce privește educația de bază, cât și în ceea ce privește pregătirea profesională.

Art.27. (1) Elevii care, în anul școlar 2011-2012, sunt înscriși în anii de studiu I, II, III sau IV vor finaliza Programul „A doua șansă” și, dacă optează să parcurgă la finalul studiilor stagiul de pregătire practică, pot obține nivelul 2 de calificare.

(2) Conducerile unităților de învățământ au obligația de a verifica și de a asigura parcurgerea integrală a tuturor modulelor din planul-cadru specific programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, de către toți elevii, inclusiv de către cei înscriși în program în anii școlari 2009-2010 și 2010-2011.

Anexa a) la metodologie

Procedura de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior și pe parcursul Programului „A doua şansă” pentru învățământul secundar inferior

Capitolul 1

Componența și atribuțiile comisiei de evaluare de la nivelul fiecărei unități de învățământ

1. Comisia de evaluare, de la nivelul fiecărei unități de învățământ, este alcătuită din:
  - a) președinte: directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ (sau un cadru didactic de specialitate, șef de catedră/comisie metodică, dacă sunt evaluate competențele profesionale);
  - b) vicepreședinte - reprezentantul agentului economic pentru calificarea profesională evaluată, dacă sunt evaluate competențele profesionale, sau un cadru didactic din unitatea de învățământ, dacă probele de evaluare vizează doar disciplinele educației de bază, cu rol de observator;
  - c) membri evaluatori: două cadre didactice de la educația de bază sau cadre didactice de specialitate (cu experiență de predare la învățământul profesional și tehnic și cu experiență, în calitate de membri, în comisii de examinare la examene de certificare a competențelor profesionale sau cu abilități de evaluator dobândite în urma participării la cursuri de formare), în funcție de apartenența competențelor evaluate la educația de bază sau la pregătirea profesională;
  - d) reprezentantul inspectoratului școlar județean/al municipiului București, de regulă inspector școlar de specialitate, care are rolul de a monitoriza modul de organizare și desfășurare a procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale, nonformale și informale.
2. Comisia de evaluare este numită prin decizie a directorului unității de învățământ și are următoarele atribuții:
  - a) realizează procesul de echivalare/recunoaștere a documentelor școlare/actelor de studii/adeverințelor de experiență în muncă, conform prevederilor programului;
  - b) realizează procesul de evaluare, conform prevederilor programului;
  - c) tratează candidații la evaluare fără discriminare pe criterii de sex, vârstă, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă;

Anexa 3 la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5248/31.08.2011

d) adaptează instrumentele/metodele de evaluare la nevoile elevilor cu cerințe educaționale speciale;

e) permite accesul candidaților la rezultatele evaluării proprii;

f) pune la dispoziția persoanelor împuternicite să exercite controlul sau monitorizarea procesului de evaluare toate informațiile și documentele solicitate, referitoare la activitatea de evaluare.

3. În vederea realizării evaluării, la nivelul unității de învățământ, se parcurg următoarele etape:

a) centralizarea opțiunilor candidaților pentru evaluare, de către comisia de înscriere;

b) selectarea evaluatorilor de competențe profesionale și/sau constituirea comisiei de evaluare;

c) elaborarea instrumentelor de evaluare cu respectarea recomandărilor din ghidurile de evaluare a modulelor din cadrul programului;

d) planificarea evaluărilor;

e) culegerea dovezilor necesare demonstrării rezultatelor evaluării;

f) întocmirea listei dovezilor și comunicarea rezultatului evaluării.

Capitolul 2

Principiile care stau la baza procesului de evaluare de competențe dobândite anterior sau pe parcurs

2.1. Caracteristici generale

Procesul de evaluare a competențelor are următoarele caracteristici:

a) este un proces voluntar; elevii înscriși în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, care doresc să li se recunoască documentele școlare/actele de studii, se adresează, în scris, comisiei de înscriere din cadrul unității de învățământ;

b) este un proces transparent; elevul care urmează a fi evaluat este informat cu privire la modul de desfășurare a procesului de evaluare după înscriere, în perioada de inițiere și orientare (M0).

Capitolul 3

Evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale

3.1. Repere în evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale

Documentele școlare/actele de studii doveditoare (certIFICATE de calificare profesională, adeverințe, foi matricole) care pot fi echivalate sunt:

- a) actele doveditoare (foaie matricolă) că elevul a absolvit un număr de clase în învățământul obligatoriu (5, 6 sau 7 clase);
- b) acte doveditoare (certIFICATE de calificare profesională) corespunzătoare unei calificări profesionale/ocupații, recunoscută la nivel național; dacă actele prezentate de elev nu conțin informații legate de disciplinele/modulele studiate și mediile aferente, se solicită și foaia matricolă. În cazul pregătirii profesionale, recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale se poate face doar pentru calificări profesionale pentru care există standard de pregătire profesională.
- c) acte doveditoare (adeverință de experiență în muncă, eliberată de operatorul economic) că elevul lucrează în domeniul calificării profesionale pentru care s-a înscris în cadrul programului;
- d) acte doveditoare (certIFICATE) că elevul deține competențe lingvistice sau/și competențe digitale, eliberate de un centru autorizat.

3.2. Posibilități de echivalare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale

1. Echivalarea și recunoașterea documentelor școlare/actelor de studii doveditoare se realizează de către comisia de evaluare de la nivelul unității de învățământ.
2. Echivalarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi formale poate fi integrală sau parțială.
3. Pentru educația de bază, echivalarea integrală constă în recunoașterea tuturor documentelor școlare/actelor de studii (cls. a V-a, a VI-a, a VII-a) doveditoare menționate la pct. 3.1.
4. Pentru pregătirea profesională, echivalarea integrală presupune compararea competențelor înscrise pe certificatul de calificare profesională prezentat de elev cu competențele din standardul de pregătire profesională. Dacă se stabilește integral corespondența dintre aceste competențe, se face echivalarea integrală.
5. Echivalarea parțială, pentru pregătirea profesională, se realizează în cazul în care nu se poate stabili integral corespondența dintre competențele înscrise în certificatul de calificare

profesională prezentat de candidat și competențele din standardul de pregătire profesională al calificării profesionale. În acest caz, se compară competențele înscrise pe certificatul prezentat de candidat cu competențele din standardul de pregătire profesională al calificării căreia i se poate asocia ocupația respectivă. În urma echivalării, candidatul trebuie să mai parcurgă sau să i se evalueze direct modulele/părțile din module în care sunt agregate competențele ce nu sunt încă recunoscute.

3.3. Termene pentru procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale

1. Echivalarea și recunoașterea documentelor școlare/actelor de studii se realizează conform unui grafic stabilit, înainte de debutul programului de pregătire, după înscrierea elevilor.

2. Pentru pregătirea profesională, echivalarea și recunoașterea se poate face și în următoarea situație:

a) dacă, la începutul modulului de instruire practică comasată, un elev are cel puțin 6 luni de la angajare la un operator economic, în domeniul de pregătire profesională al calificării, acesta își poate echivala adeverința de experiență în muncă, pe care o înaintează consilierului educativ (dirigintelui), conform prevederilor art. 13, alin. (3), lit. e) din metodologie.

3.4. Documente care atestă obținerea echivalării în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale

a) În urma recunoașterii/echivalării competențelor dobândite anterior pe căi formale, elevul primește, la cerere, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, adeverință de modul care consemnează modulul echivalat, numărul de credite obținut și media modulului, calculată în urma echivalării integrale.

b) În cazul pregătirii profesionale, adeverința de modul se eliberează, dacă toate competențele agregate modulului respectiv au fost recunoscute (echivalate) în urma comparării competențelor înscrise pe certificatul prezentat de candidat cu competențele din standardul de pregătire profesională al calificării profesionale.

c) În cazul pregătirii profesionale, echivalarea parțială a certificatului de calificare presupune existența unor competențe profesionale ce nu au fost recunoscute/echivalate încă. Elevul poate solicita un proces de recunoaștere a acestor competențe sau poate parcurge modulele/părțile din module în care sunt agregate acestea. Ca urmare, acestuia i se eliberează, la cerere, o adeverință de modul/module, dacă setul de competențe recunoscut completează integral competențele agregate unuia sau mai multor module. Pentru celelalte competențe (care nu completează integral setul de competențe agregat la unul sau mai multe module), i se

Anexa 3 la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5248/31.08.2011

eliberează o adeverință de competențe. Aceasta consemnează notele obținute pentru competențele recunoscute.

3.5. Alocarea creditelor în urma aplicării procedurii de recunoaștere și echivalare a competențelor dobândite anterior pe căi formale

A. Alocarea creditelor în cazul educației de bază

a) În cazul în care elevul dovedește că a absolvit clasa a V-a, acesta obține un număr de 5 credite; în cazul în care elevul dovedește că a absolvit clasa a VI-a, acesta obține un număr de 10 credite; în cazul în care elevul dovedește că a absolvit clasa a VII-a, acesta obține un număr de 15 credite.

b) Pentru a absolvi pregătirea în domeniul educației de bază în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, elevul trebuie să acumuleze numărul total de 100 de credite, prevăzut în planul-cadru.

Condiții pentru alocarea creditelor în cazul educației de bază

Procesul de echivalarea și recunoaștere presupune scutirea de frecvență și de evaluare pentru un număr de module ale educației de bază din cadrul programului, astfel:

a) în cazul educației de bază, în urma procesului de recunoaștere și echivalare, candidatul poate obține un număr de 5, 10 sau maximum 15 credite;

b) pentru cele 5, 10 sau 15 credite obținute, elevul este scutit de frecventarea și de evaluarea unor module din programul educației de bază, ale căror credite însumate constituie 5, 10 sau 15 credite;

c) stabilirea modulelor pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și de evaluare și pentru care i se eliberează, la cerere, adeverința de modul este realizată de comisia de evaluare împreună cu elevul, cu îndeplinirea condiției ca elevul să nu ajungă în situația de a obține echivalarea, respectiv scutirea de frecvență pentru toate modulele unei discipline din program;

d) elevul nu poate obține recunoașterea și echivalarea unor module ale unei discipline pe care el nu a urmat-o în învățământul obligatoriu și, ca atare, pentru care nu are medie încheiată anterior intrării în program; în această situație, încheierea mediei la un modul din cadrul programului, corespunzător unei discipline pe care elevul nu a parcurs-o în învățământul obligatoriu, se poate face doar în urma parcurgerii și/sau a evaluării modulului respectiv și nu poate face obiectul echivalării;

e) elevul care, prin echivalare, poate beneficia de scutirea de frecvență, la anumite module, poate opta pentru participarea la cursurile modulelor echivalate.

B. Alocarea creditelor în cazul pregătirii profesionale

Acumularea de credite, în cazul echivalării și recunoașterii competențelor profesionale dobândite anterior pe căi formale, constă în:

- a) acumularea unui număr total de credite pentru fiecare modul echivalat, conform standardului de pregătire profesională pentru domeniul respectiv de pregătire de bază și generală;
- b) calcularea numărului de credite, pentru echivalare parțială, în cazul în care se eliberează adeverință de modul (toate competențele agregate unui modul au fost recunoscute) conform standardului de pregătire profesională.

3.6. Încheierea mediei modulelor echivalate

A. În cazul echivalării pentru disciplinele educației de bază trebuie urmați pașii:

1. elevul informat despre procedura de echivalare și de obținere a creditelor trebuie să opteze, în scris, pentru acele module ale educației de bază pe care nu dorește să le urmeze în contul numărului de credite obținut prin echivalarea actelor de studii gimnaziale (5, 10 sau 15 credite);
2. elevul nu poate opta pentru un număr de module ale căror credite însumate depășesc numărul creditelor obținute de el prin recunoașterea actelor de studii anterioare (5, 10 sau 15 credite);
3. după alocarea numărului de credite pentru clasa/clasele absolvită/absolvite și după stabilirea modulelor pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și de evaluare, comisia de evaluare calculează mediile pentru modulele echivalate;
4. media unui modul/module din cadrul programului, pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și de evaluare, va fi calculată astfel:
  - a) în cazul acumulării a 5 credite, echivalentul absolvirii clasei a V-a parcurse anterior, elevul își alege modulele pe care nu le va frecventa; în acest caz, valoarea totală a modulelor nu poate fi mai mare decât 5 credite; media modulului pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și evaluare este media pe care elevul a obținut-o la disciplina respectivă în învățământul gimnazial;
  - b) în cazul acumulării a 10 sau 15 credite, echivalentul absolvirii clasei a VI-a/a VII-a, elevul își alege modulele pe care nu le va frecventa; valoarea totală a modulelor nu poate fi mai mare decât 10 sau 15 credite, de la caz la caz; media modulului pentru care elevul, prin echivalare, obține scutirea de frecvență și evaluare se calculează astfel: suma tuturor mediilor anuale ale disciplinei/disciplinelor pe care nu le va frecventa și la care nu va fi evaluat împărțită la numărul de ani în care aceasta a fost

studiată; nota astfel obținută va deveni media pentru un modul sau pentru mai multe module ale disciplinei respective, scutite de frecvență și de evaluare, în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior;

c) media modulului se calculează cu două zecimale, fără rotunjire.

B. Media de modul, în cazul echivalării competențelor profesionale dobândite anterior pe căi formale, se determină astfel:

a) în cazul recunoașterii integrale a certificatului de calificare profesională, cu recunoaștere la nivel național, se identifică și se asociază disciplina/modulul parcurs la cursul de calificare modulelor din curriculumul pentru pregătirea profesională. Asocierea disciplinelor/modulelor se face pe baza asocierii competențelor corespunzătoare acestora. Media modulelor echivalate este media disciplinei (disciplinelor)/modulului (modulelor) căreia/căroră i se poate asocia competența sau setul de competențe recunoscut. În cazul în care unui modul din curriculumul pentru pregătirea profesională i se asociază mai multe discipline/module corespunzătoare cursului de calificare parcurs, media modulului va fi media aritmetică a acestora. În cazul în care o disciplină/modul înscrisă/înscris în certificat corespunde în aceeași măsură mai multor module din curriculumul pentru pregătirea profesională, media disciplinei/modulului se transferă fiecăruia din modulele de pregătire profesională;

b) în cazul recunoașterii parțiale a certificatului de calificare profesională, cu recunoaștere la nivel național, la calculul mediei unui modul din curriculumul pentru pregătirea profesională se iau în considerare notele acordate competențelor individuale recunoscute și agregate la modulul respectiv. Nota acordată fiecărei competențe individuale este nota disciplinei/modulului, înscrisă pe certificat sau în foaia matricolă, care se poate asocia acestei competențe;

c) media la modulul de instruire practică comasată se încheie în urma susținerii unei probe de evaluare, propusă de către profesorul de specialitate, în conformitate cu probele de evaluare din standardele de pregătire profesională.

3.7. Înregistrarea rezultatelor evaluării

1. Unitățile de învățământ păstrează, pentru fiecare candidat căruia i s-au recunoscut/echivalat documentele școlare/actele de studii, respectând condițiile legale de arhivare ale actelor de studii, următoarele documente:

a) cererea de înscriere în procesul de echivalare, cu menționarea clară a claselor/competențelor pentru care se solicită echivalarea;

b) dosarul de echivalare a competențelor dobândite anterior pe căi formale, împreună cu actele de studii doveditoare sau copii ale acestora.

2. Dosarul de echivalare a competențelor dobândite anterior pe căi formale include:

- a) elementele de identificare: numele candidatului, denumirea calificării profesionale, componența comisiei de evaluare, unitatea de învățământ, data echivalării;
- b) fișa de înregistrare a rezultatelor echivalării (semnată de elev, cu luare la cunoștință), conținând: număr de credite, medii și adeverințe obținute de elev;
- c) fișa (semnată de elev, cu luare la cunoștință) care stabilește traseul individual în urma evaluării: ce module mai are de parcurs, ce număr de credite mai are de obținut, alte informații;
- d) feed-back-ul din partea candidatului, referitor la modul de îndrumare și de manifestare a comisiei de evaluare, modul de derulare a întregului proces.

3. În urma aplicării procedurii de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi formale, persoanele care au obținut recunoașterea integrală sau parțială pot beneficia de programe individualizate de pregătire, cu un număr redus de ore.

Capitolul 4

Evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

4.1. Repere pentru evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

Procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale se raportează la standardele de performanță, pentru educația de bază, și la standardele de pregătire profesională, pentru pregătirea profesională, astfel:

- a) în vederea evaluării competențelor pentru educația de bază, fiecare candidat va fi sprijinit și consiliat de către consilierul educativ (diriginte), membru în comisia de înscriere, care îi prezintă candidatului metodele de evaluare ce vor fi utilizate și competențele care trebuie demonstrate;
- b) înainte de intrarea în procesul de evaluare propriu-zis, anticipat, candidatul analizează, asistat de către consilierul educativ (diriginte), membru în comisia de înscriere, propriile competențe, în raport cu competențele și standardele de performanță ale modulelor pentru care solicită evaluare inițială. Candidatul este informat cu privire la metodele de evaluare care vor fi utilizate;
- c) în funcție de rezultatul analizei, consilierul educativ (dirigintele) îi recomandă candidatului să participe sau să nu participe la procesul de evaluare. Decizia de a participa la procesul de

evaluare îi aparține candidatului care menționează, în cererea depusă, modulele pentru care solicită evaluare anticipată;

d) în vederea evaluării competențelor profesionale corespunzătoare unei calificări profesionale, fiecărui candidat îi este repartizat un cadru didactic de specialitate, membru evaluator din cadrul comisiei de evaluare a competențelor profesionale (denumit, în continuare, evaluator), care răspunde de punerea în aplicare a întregului proces de evaluare. Înainte de intrarea în procesul de evaluare propriu-zis, candidatul analizează, asistat de evaluator, propria performanță profesională, în raport cu conținutul standardului de pregătire profesională, în cadrul unui interviu, care se finalizează cu completarea unei fișe de autoevaluare. Evaluatorul explică și detaliază, la cerere, conținutul și prevederile standardului de pregătire profesională. În funcție de rezultatul autoevaluării, evaluatorul îi recomandă candidatului să participe la procesul de evaluare, pentru întregul standard sau pentru o parte a acestuia, ori să nu participe la procesul de evaluare. Decizia de a participa la procesul de evaluare îi aparține candidatului, care menționează, în cererea depusă, unitățile de competență pentru care dorește să fie evaluat, din lista unităților de competență ale standardului pus la dispoziția sa de către evaluator. Evaluatorul îi prezintă candidatului metodele de evaluare care vor fi utilizate și stabilește programul de desfășurare a procesului de evaluare, de comun acord cu candidatul. Programul stabilit de evaluator cu candidatul este comunicat centrului autorizat sau comisiei de evaluare din unitatea de învățământ, în scopul aprobării de către acesta/aceasta.

4.2. Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

1. Organizarea procesului de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale este efectuată de către:

a) comisia de evaluare de la nivelul unității de învățământ, pentru evaluarea modulelor educației de bază, cu participarea unui reprezentant al inspectoratului școlar județean/al municipiului București;

b) centrul de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, autorizat de către A.N.C. sau de către evaluatori de competențe profesionale, certificați de A.N.C. În cazul în care evaluarea nu se poate face, din motive întemeiate, de către un centru autorizat de către A.N.C. sau de către evaluatori de competențe profesionale certificați de către A.N.C., aceasta se va realiza de către comisia de evaluare din unitatea de învățământ, care are în componență doi membri, cadre didactice de specialitate – discipline tehnologice.

2. Elevul poate solicita aplicarea procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale, astfel:

a) pentru educația de bază, pentru unul sau mai multe module;

b) pentru pregătirea profesională, pentru unul, mai multe sau toate modulele din curriculumul pentru pregătirea profesională specific unei calificări profesionale, respectiv pentru una, mai multe sau toate unitățile de competență ale unui standard de pregătire profesională.

3. Dovezile de competență rezultate pe parcursul evaluării sunt analizate și judecate de comisia de evaluare/evaluator, în raport cu cerințele standardului de performanță/standardului de pregătire profesională.

4. Evaluarea, în vederea recunoașterii competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale, se face în cadrul sesiunii de evaluare inițială – înainte de debutul modulelor corespunzătoare unui an de studiu – și li se adresează acelor elevi care consideră că dețin competențele necesare promovării unui modul, anterior parcurgerii acestuia.

4.3. Termene pentru procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

a) Competențele dobândite anterior, pe căi nonformale și informale, atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, sunt evaluate în oricare dintre sesiunile de evaluare programate de instituția de învățământ, înainte de începerea predării modulului/modulelor pentru care se solicită evaluarea; ele se desfășoară conform unui grafic stabilit.

b) Durata procesului de evaluare a competențelor profesionale se stabilește de către fiecare centru, respectiv unitate de învățământ, în funcție de specificul și de complexitatea domeniului pregătirii profesionale, fără a se depăși o săptămână în cadrul celor șase săptămâni de evaluare alocate; procesul este planificat de comisia de evaluare, în funcție de numărul solicitărilor și de specificul calificărilor profesionale.

4.4. Alocarea creditelor în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

a) Pentru educația de bază, numărul de credite se alocă conform planului-cadru pentru modulul/modulele respective.

b) Pentru pregătirea profesională, se estimează numărul de credite pentru modulul de cultură de specialitate, în funcție de numărul de ore alocate în curriculum, din numărul total de credite al blocului de module de pregătire profesională al fiecărui an, conform planului-cadru.

c) În cazul recunoașterii doar a unor competențe din cadrul unor unități de competență/module (valabil numai pentru pregătirea profesională), se estimează valoarea creditului pentru

competența individuală recunoscută, în raport cu numărul de competențe al unității și cu valoarea totală a creditului unității din care aceasta face parte.

4.5. Încheierea mediei modulelor evaluate

a) Media unui modul din cadrul programului, care este promovat, pentru care se recunosc competențele prin evaluare și care nu va mai fi parcurs de elev în cadrul programului, va fi calculată ca medie aritmetică a notelor obținute la probele de evaluare aplicate.

b) Pentru educația de bază, media obținută la evaluare devine media modulului respectiv și se calculează ca și medie aritmetică, cu două zecimale, fără rotunjire, între nota acordată pentru portofoliul tematic și din nota acordată la evaluarea finală a modulului;

c) Pentru pregătirea profesională, pentru ca un modul din curriculumul de pregătire profesională să fie considerat promovat, trebuie să i se recunoască candidatului toate competențele agregate aceluși modul.

d) Notele din adeverința de competențe primită de către persoanele care beneficiază de recunoaștere parțială a modulelor/unităților de competență vor intra în alcătuirea mediei modulului (pentru a atesta finalizarea și promovarea programului), alături de notele obținute pe parcurs de către candidat la evaluarea din cadrul modulelor din programul individualizat de pregătire. Pentru pregătirea profesională, se aplică media aritmetică a notelor obținute la evaluarea competențelor incluse în lista unităților de competență relevante pentru modul.

4.6. Elaborarea instrumentelor de evaluare în vederea evaluării competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

1. În cazul educației de bază, pentru evaluarea competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale, instrumentele de evaluare sunt elaborate de către cadrele didactice de specialitate din cadrul comisiei de evaluare de la nivelul unității de învățământ.

2. Pentru evaluarea competențelor profesionale dobândite anterior, pe căi nonformale și informale, instrumentele de evaluare sunt elaborate pe baza standardelor de pregătire profesională, după caz, de către:

a) centrul de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, autorizat de către A.N.C.;

b) evaluatorul de competențe profesionale, certificat de către A.N.C.;

c) cadrele didactice de specialitate – discipline tehnologice – din cadrul comisiei de evaluare de la nivelul unității de învățământ.

3. Fiecare centru de evaluare/evaluator de competențe profesionale/comisie de evaluare stabilește modalitatea concretă de evaluare, astfel încât metodele aplicate să conducă cu consecvență la demonstrarea competenței în ansamblul ei.

4.7. Documente care atestă obținerea recunoașterii în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

a) Elevul este informat că i se eliberează, la cerere, adeverință de modul, fiind eliminată obligativitatea parcurgerii modulului, dacă toate competențele relevante pentru modul sunt recunoscute în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere. În adeverința de modul, se consemnează media modulului și numărul de credite obținute.

b) În cazul în care lista competențelor relevante pentru un modul din cadrul pregătirii profesionale include competențe din diferite unități de competență, eliberarea adeverinței de modul este condiționată de demonstrarea tuturor acestor competențe.

c) Elevul este informat că, în cazul pregătirii profesionale, poate beneficia de recunoașterea parțială a unui modul/unități de competență, adică numai de o parte a competențelor agregate unui modul sau incluse în unitatea de competență. Candidatul primește, în urma recunoașterii parțiale, o adeverință de competențe în care sunt consemnate notele obținute pentru fiecare competență în parte, indicându-se modulul și unitatea de competență în care este inclusă competența. Decizia privind competența candidatului se stabilește pentru fiecare competență pentru care a fost evaluat elevul. Dovezile de competență rezultate pe parcursul evaluării sunt analizate și apreciate de către comisia de evaluare/evaluator, în raport cu cerințele standardului de pregătire profesională.

4.8. Înregistrarea rezultatelor evaluării și a recunoașterii competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale

1. Unitățile de învățământ păstrează, pentru fiecare elev evaluat, respectând condițiile legale de arhivare a actelor de studii, următoarele documente:

a) cererea de înscriere în procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale;

b) dosarul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite anterior pe căi nonformale și informale, împreună cu dovezile de competență colectate.

2. Dosarul de evaluare și recunoaștere a competențelor dobândite anterior, pe căi nonformale și informale, include:

a) elementele de identificare: numele candidatului, denumirea calificării profesionale, numele evaluatorului, unitatea de învățământ, data susținerii fiecărei evaluări;

b) lista modulelor/unităților de competență la care se face evaluarea;

c) seturile de probe de evaluare, testele administrate candidatului (întrebări specifice pentru testul scris și pentru testul oral, activități realizate la o simulare sau demonstrație structurată

ori urmărită la observarea directă, temă de proiect și detaliile tehnice necesare realizării acestuia, fișă de autoevaluare completată), portofoliul realizat de elev pentru evaluare;

d) dovezile de competență care rezultă din aplicarea probelor;

e) fișa de înregistrare a rezultatelor;

f) feed-back-ul din partea candidatului, referitor la modul de îndrumare și de manifestare a evaluatorului, la modul de derulare a întregului proces de evaluare, la accesul la materiale și documentație.

4.9. Valorificarea recunoașterii competențelor profesionale obținute pe căi nonformale și informale

1. Prin evaluarea și recunoașterea tuturor competențelor profesionale din toate unitățile de competență tehnică generală și specializată, participantul în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, nu mai parcurge modulele de specialitate din anii II, III și IV.

2. Recunoașterea anumitor competențe din standardul de pregătire profesională atrage eliminarea, din programul individualizat de pregătire al elevului respectiv, a competențelor și a conținuturilor aferente din curriculumul de specialitate. Conținuturile pe care candidatul le mai are de parcurs însumează un număr total de ore care vor fi distribuite, începând cu anul II, astfel încât candidatul se poate afla în una din următoarele situații:

a) finalizează și promovează modulele/conținuturile din modulele rămase, conform programului individualizat de pregătire, la sfârșitul anului II;

b) finalizează și promovează modulele/conținuturile din modulele rămase, conform programului individualizat de pregătire, la sfârșitul anului III;

c) finalizează și promovează modulele/conținuturile din modulele rămase, conform programului individualizat de pregătire, în timpul anului IV.

Participanții din cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, care au obținut nivelul 1 sau 2 de calificare, recunoscut la nivel național, în urma finalizării unui program de formare profesională continuă oferit de către un furnizor de formare profesională autorizat conform legii, au posibilitatea fie să urmeze Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, fără pregătirea de specialitate, fără instruirea practică comasată și fără parcurgerea stagiilor de pregătire practică, fie să opteze pentru un alt domeniu și/sau o altă calificare profesională, caz în care beneficiază de pregătire profesională după un program individualizat de pregătire.

Capitolul 5

Procesul de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite pe parcursul programului

5.1. Repere pentru evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite pe parcursul programului

Elevii înscriși în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, în urma parcurgerii modulelor, vor fi evaluați în vederea recunoașterii competențelor dobândite pe parcurs, pe baza standardelor de performanță, în cazul educației de bază, și a standardului de pregătire profesională, în cazul pregătirii profesionale.

Evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului este efectuată de către profesorul de specialitate de la modul sau, în cazuri speciale, de către comisia de evaluare.

5.2. Posibilități de evaluare a competențelor dobândite pe parcursul programului

Formele de evaluare utilizate în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, pentru evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului sunt:

- a) evaluarea cu rol de diagnoză, pentru modulele educației de bază; reprezintă strategia de măsurare-apreciere-decizie, realizată la începutul studierii modulului, pentru detectarea potențialului de instruire, potențialului de dezvoltare și a potențialului de educare a elevului;
- b) evaluarea curentă, formativă; scopul evaluării este acela de a orienta și de a optimiza învățarea;
- c) evaluarea finală de modul; constă în evaluarea portofoliului tematic și administrarea unei probe orale și/sau scrise și/sau practice, la final de modul.

5.3. Termene pentru procesul de evaluare și recunoaștere a competențelor dobândite pe parcursul programului

- a) Pentru competențele dobândite pe parcursul programului, evaluarea elevilor se realizează atât pentru educația de bază, cât și pentru pregătirea profesională, în cadrul săptămânilor de curs.
- b) Evaluarea inițială, anticipată și evaluarea finală de modul (pentru cazurile speciale) se realizează conform intervalelor stabilite la art. 10 și 18 din metodologie.
- c) Modulele restante din toți anii de studiu (într-o proporție mai mică decât 25% pentru fiecare an) pot fi evaluate în cadrul sesiunilor de evaluare organizate anual.

5.4. Alocarea creditelor în urma aplicării procedurii de evaluare și de recunoaștere a competențelor dobândite pe parcursul programului

- a) Evaluarea competențelor dobândite pe parcursul programului se finalizează prin obținerea unui număr de credite corespunzătoare fiecărui modul, conform planului-cadru de învățământ pentru Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior.
- b) Creditele sunt acumulate de către fiecare elev potrivit numărului de credite alocate modulelor prin planul-cadru de învățământ al programului.
- c) Numărul de credite pentru fiecare modul din curriculumul pentru pregătirea profesională este estimat, în baza numărului de ore alocate, din numărul total de credite al blocului de module de pregătire profesională al fiecărui an de studiu conform planului-cadru de învățământ.
- d) Pentru a aloca unui candidat numărul de credite corespunzător unui modul, procedura de evaluare trebuie să se finalizeze cu promovarea modulului.

5.5. Încheierea mediei modulelor

- a) Media unui modul pentru educația de bază se calculează ca medie aritmetică, cu două zecimale, fără rotunjire, din nota acordată pentru portofoliul tematic elaborat pentru modulul respectiv și din nota acordată la evaluarea finală a modulului, prin administrarea unei probe orale și/sau scrise și/sau sau practice.
- b) Nota acordată pentru portofoliul tematic elaborat pentru modulul respectiv și nota acordată la evaluarea finală a modulului se consemnează în catalog, la rubrica note.
- c) Un modul pentru educația de bază se consideră promovat dacă atât nota acordată pentru portofoliul tematic, cât și nota acordată la evaluarea finală a modulului, precum și media modulului sunt minim 5 (cinci).
- d) Media la modulele studiate pe parcursul programului, pentru pregătirea profesională, se calculează conform prevederilor din Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar.
- e) Numărul minim de note acordate, obligatorii pentru încheierea mediei unui modul, este de 2, la modulele specifice educației de bază (o notă acordată pentru portofoliul tematic și o notă acordată pentru evaluarea finală a modulului) și de 4, la modulele din trunchiul comun pentru pregătirea profesională (două note pentru cultura de specialitate și două note pentru instruirea practică săptămânală); pentru încheierea mediei la modulul de instruire practică comasată, sunt necesare minimum două note.

5.6. Documente care atestă promovarea modulelor în urma aplicării procedurii de evaluare a competențelor dobândite pe parcurs

În urma promovării modulelor, i se eliberează, la cerere, fiecărui elev o adeverință de modul în care se consemnează numele modulului, numărul de credite și media la modulul respectiv.

5.7. Înregistrarea rezultatelor evaluării

a) Rezultatele evaluării modulelor, pentru fiecare elev înscris în Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, sunt consemnate în catalog, în fiecare an de studiu din program.

b) Evaluarea se consemnează în documentele școlare prin note de la 10 la 1 și prin medii acordate pentru fiecare modul.

Anexa b) la metodologie

Situațiile în care se recomandă micșorarea duratei standard de școlarizare sau acordarea sprijinului suplimentar în cadrul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior

Capitolul 1

Situațiile în care se recomandă micșorarea duratei standard de școlarizare

În unele situații, experiența, competențele dobândite anterior și nivelul de pregătire ale unui elev îi pot permite parcurgerea parțială (prin frecvență) a unuia sau a mai multor module, corespunzătoare pregătirii în domeniul educației de bază sau al pregătirii profesionale, ceea ce poate duce la reducerea duratei standard de școlarizare, pentru fiecare elev în parte.

Reducerea duratei standard de școlarizare este posibilă în condițiile în care:

a) elevul deține o adeverință de absolvire a claselor a V-a, a VI-a sau a VII-a din învățământul gimnazial; în acest caz, el poate solicita recunoașterea și echivalarea claselor parcurse în învățământul gimnazial.

b) în urma interviului și a probelor de evaluare inițială, indiferent de numărul de ani de studiu parcurși anterior în învățământul gimnazial, elevul apreciază și/sau i se recomandă că este pregătit pentru evaluarea modulelor, fără parcurgerea acestora.

c) în cazul în care elevul prezintă unității de învățământ un certificat de calificare profesională, obținut într-un sistem de formare continuă și eliberat de un centru de calificare autorizat, pentru o ocupație, acesta poate beneficia de un program de pregătire individualizat, în care:

(i) poate parcurge doar modulele alocate educației de bază;

(ii) trebuie să recupereze competențele care nu apar pe certificatul său, dar sunt înscrise în standardul de pregătire profesională al calificării care se poate asocia, conform reglementărilor, acelei ocupații.

În ambele situații, programul de pregătire individualizat poate asigura reducerea duratei standard a programului.

Capitolul 2

Situațiile în care se recomandă acordarea sprijinului suplimentar

Unii elevi aparținând unor categorii dezavantajate (persoane care locuiesc în zone defavorizate, persoane fără adăpost stabil, copiii străzii, persoane private temporar de libertate, șomeri pe termen lung, refugiați în urma calamităților naturale etc.), precum și persoane cu cerințe educaționale speciale, participante la Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, din cauza condițiilor de viață, nu reușesc, pe parcursul celor 4 ani – durata standard a programului – să aibă o frecvență minimă care să le asigure promovabilitatea modulelor.

Aceste categorii de elevi au nevoie de sprijin suplimentar. Acesta se acordă în situațiile în care elevul:

- a) a înregistrat un număr de absențe egal cu jumătate plus unu din numărul total de ore;
- b) nu a participat/nu a promovat evaluarea/evaluările de modul;
- c) nu a dovedit competențele necesare pentru promovarea examenului de certificare a competențelor profesionale;
- d) consideră că are nevoie de sprijin suplimentar în vederea continuării studiilor.

Recomandarea ca elevul să urmeze o pregătire suplimentară poate fi realizată de către profesorul de la modulul respectiv, dacă acesta constată că progresul realizat de către elev, în raport cu țintele stabilite (standardele de performanță și standardele de pregătire profesională), nu este cel așteptat.

Sprijinul suplimentar poate viza unul sau mai multe module și se realizează, de regulă, pe durata standard a programului, astfel:

- a) prin orele de sprijin suplimentar, la dispoziția profesorului, alocate modulelor din trunchiul comun;
- b) prin participarea la activitățile de predare/învățare ale modulului nepromovat cu alte grupe de studiu (dacă există cel puțin două grupe specifice unui an de studiu, fie care au început simultan, fie care au început succesiv, în octombrie și în februarie);
- c) pentru pregătirea profesională, prin alegerea, în funcție de situație, a uneia dintre următoarele opțiuni:
  - (i) participarea la orele de curriculum în dezvoltare locală (CDL) pentru modulele din aria curriculară „Tehnologii”, propuse de unitatea de învățământ, conform recomandărilor, în situația în care este necesară completarea impusă de numărul total de ore alocat prin planul-cadru, cu un număr mai mic de 30 de ore;

(ii) desfășurarea activității la operatorul economic, în cazul în care activitatea se desfășoară în cel puțin două schimburi, și elevul, potrivit unui ritm propriu de învățare, realizează activități de învățare la instruirea practică într-un program cu un număr mai mare de ore peste cel normat. În acest caz, sunt necesare aprobarea din partea operatorului economic și supravegherea elevului de către un maestru instructor de la locul de muncă.

Sprijinul suplimentar se poate acorda și prin prelungirea duratei standard a programului, de regulă, cu un semestru, cu durata de cel mult 6 luni.

Realizarea unei pregătiri suplimentare poate fi solicitată și de către elev, fără a avea nevoie de recomandarea unui cadru didactic, de exemplu, în cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale sau al celor care solicită amânarea de modul din motive medicale. Solicitantul va înainta, în acest caz, o cerere coordonatorului Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, în care va consemna titlurile modulelor pentru care dorește planificarea unei pregătiri suplimentare.

Coordonatorul Programului „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, vizează cererea elevului și o înaintează, spre aprobare, directorului unității de învățământ. Sprijinul suplimentar va fi programat în același interval de timp în care se va desfășura stagiul de pregătire practică.

În funcție de situație, se pot aplica unele dintre următoarele opțiuni:

- a) replanificarea parcurgerii modulelor nepromovate cu alte grupe de studiu;
- b) studiu individual și organizarea unor ședințe de consultații;
- c) planificarea unei sesiuni suplimentare de evaluare a modulelor.

Situațiile care necesită prelungirea duratei standard a programului se avizează de consiliul de administrație al unității de învățământ și se aprobă de către inspectoratul școlar județean/al municipiului București.